

Pareiškėjas:

Viešojo intereso gynimo fondas

į.k. 136031739 K.Donelaičio g.1, 44239 Kaunas

Asociacija "Išsaugokime Vilniaus medžius" į.k. 303376473,

Šv. Ignoto g. 3-4, Vilnius

Pareiškėjų atstovas:

advokatas Saulius Dambrauskas

Vytauto pr.95/Donelaičio g.1, LT-44239 Kaunas

Tel. 868618325.

Atsakovas:

Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061,

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius

Konstitucijos pr. 3, LT-09308 Vilnius;

Vilniaus apygardos administraciniam teismui

PATIKSLINTAS SKUNDAS DĖL ADMINISTRACINIŲ AKTŲ PANAIKINIMO IR ĮPAREIGOJIMO ATLIKTI VEIKSMUS

2021 m. birželio 9 d.

Kaunas

Skundo motyvai

1. Vilniaus miesto savivaldybė kaip statytojas 2020-04-07 viešam svarstymui pateikė Vilniaus miesto Tauro kalno parko teritorijos (toliau - **Tauro Kalno**) tvarkymo projektinius pasiūlymus (toliau - **Projektas**) (https://vilnius.lt/wp-content/uploads/2020/03/TAURO-KALNO-PARKAS_PP_1.pdf, https://vilnius.lt/wp-content/uploads/2020/03/TAURO-KALNO-PARKAS_PP_3.pdf).
2. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. 30-2503/18(2.1.1E-TD2) „Dėl visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos sudarymo ir jos nuostatų tvirtinimo“ yra sudaryta visuomeninė želdynų ir želdinių

- apsaugos ir priežiūros komisija (toliau - **Komisija**) ir patvirtinti Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos nuostatai (toliau - **Nuostatai**).
3. 2020-06-12 protokolu Komisija nutarė pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl Projekto. Toks pastabų pateikimas yra susijęs su Komisijos administracine funkcija.
 4. Pareiškėjai pritaria Komisijos pastaboms ir pasiūlymams ir yra suinteresuoti, kad Projektas būtų pakoreguotas ir vykdomas pagal Komisijos pastabas ir pasiūlymus.
 5. Atsakovas neoficialiai nurodo, kad į pateiktas pastabas atsižvelgs, tačiau pakoreguoto Projekto visuomenei nepristato.
 6. 2021-05-10 pareiškėjas Viešojo intereso gynimo fondas (VIGF) pateikė prašymą, kuriuo Atsakovo prašė:
 1. *Pristatyti visuomenei pilnai parengtą Tauro kalno parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kuriame atsispindėtų Komisijos pasiūlymų priėmimo rezultatai.*
 2. *Užtikrinti Suinteresuotos visuomenės teisę ir galimybę dalyvauti galutinio projekto (su pakeitimais) pristatyme ir svarstyme.*
 3. *Užtikrinti, kad leidimai medžių kirtimui nebus išduoti pradendant įgyvendinti Tauro kalno parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kol vadovaujantis Visuomenės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos nuostatų reikalavimais nebus gautas Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos pritarimas tokiems leidimams išduoti.*
 4. *Priimti administracinį sprendimą dėl pritarimo ar nepritarimo Visuomenės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos pastaboms bei pasiūlymams, kuris būtų skundžiamas nustatyta tvarka.*
 5. *Informuoti pareiškėją apie šio prašymo svarstymo rezultatus.*
 7. 2021-05-19 Tauro Kalno teritorija buvo aptverta statybine tvora ir pradėti vykdyti medžių kirtimų darbai.
 8. Paaiškėjo, kad 2021-05-19 Atsakovas savo internetiniame puslapyje paskelbė tokio turinio informaciją: *atsižvelgiant į išduotą leidimą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA), bei remiantis papildomos želdinių apžiūros rezultatais, šalinti blogos būklės, žmonėms pavojų keliančius, puvinio pažeistus želdinius; taip pat šalinti uosių, klevų ir drebulių atžalas; genėti prie kelio ir pėsčiųjų takų augančius medžius, kuriuose po žiemos snygių yra lūžusių, sausų, bei pavojų keliančių šakų.* Taip pat įvardino, kad šio dokumento numeris: A320-859/21(2.3.1.20-MTA).
 9. Jokia kita informacija Suinteresuotai visuomenei (tame tarpe Pareiškėjams) nėra nei paskelbta, nei prieinama.
 10. Aiškinantis pranešimo turinį paaiškėjo, kad 2021-04-07 administracinis aktas Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) yra priimtas atsižvelgiant į miesto plėtros, transporto ir ūkio klausimais pasitarimo protokolo Nr. 28-91/21(1.2.13E-T1) nutartis šalinti sausuolius medžius bei uosialapį klevą pagal pridedamą suderintą schemą (pranešimas: <https://atviras.vilnius.lt/pranesimas/11876>). Tačiau iki šiol jokia *schema* nėra paskelbta.
 11. Taip pat iš pranešimo duomenų paaiškėjo, kad 2021-05-19 administracinis aktas Nr. A320-859/21(2.3.1.20-MTA) yra priimtas *atsižvelgiant į anksčiau minėta leidimą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) bei remiantis papildomos želdinių apžiūros rezultatais, šalinti blogos būklės, žmonėms pavojų keliančius, puvinio pažeistus želdinius; taip pat šalinti uos. klevų ir drebulių atžalas; genėti prie kelio ir pėsčiųjų takų augančius medžius, kuriuose po žiemos snygių yra lūžusių, sausų, bei pavojų keliančių šakų.*
(pranešimas: https://atviras.vilnius.lt/informaciniai-pranesimai?fbclid=IwAR2VZ04li6eN3MDPNUoqCIV34nJ510Pfe4i86TDq&rZ_UrRcWZ1SEZm-W6Y)

12. Atsakovas nei skundžiamų administracinių aktų, nei juos pagrindžiančių ar su jais susijusių schemų iki šiol nepaskelbė, tačiau 2021-05-19, paskelbęs neinformatyvią informaciją apie naujai išduotą leidimą, pradėjo želdinių šalinimo darbus.
13. Tokie veiksmai yra neteisėti.
14. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 11 d. sprendimu Nr. 1-446 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių tvirtinimo“ patvirtintomis Vilniaus miesto želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėmis, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais želdynų ir želdinių apsaugą, priežiūrą bei visuomenės dalyvavimą sprendžiant aplinkos klausimus.
15. Pagal **Nuostatus** komisijos veikla taip pat grindžiama Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašu (toliau – **Aprašas**).
16. Aprašo 11 str. nurodyta, kad Komisijos išvadą dėl saugotinių medžių ir krūmų pašalinimo būtinybės privaloma gauti (išskyrus atvejus, kai yra atliekama želdinių būklės ekspertizė), kai prašoma kirsti: 11.1. geros ir patenkinamos būklės, nustatytos vadovaujantis Įkainių 2 priedu „Želdinių būklė“, saugotinus medžius ir krūmus; 11.2. 10 ir daugiau vienoje teritorijoje augančių saugotinių medžių ir krūmų; 11.3. gamtinę brandą (kai medžių prieaugis lygus nuliui arba dėl išlūžtančių sausų šakų yra neigiamas) pasiekusius medžius; 11.4. atskiruosiuose želdynuose augančius saugotinus medžius ir krūmus; 11.5. medžius ir krūmus, kurie yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės.
17. Pagal galiojantį teisinį reguliavimą Komisijai yra priskirtos specialios administracinės funkcijos želdinių bei želdynų priežiūros srityje: **vadovaujantis Nuostatų 21-26 punktais jos priimti sprendimai dėl leidimų želdinių kirtimui, genėjimui ar kitokiam pertvarkymui išdavimo yra privalomi**, o nesutinkant su Komisijos sprendimais vadovaujantis Nuostatų 34 punktu Komisijos sprendimai gali būti apskūsti Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.
18. Vadovaujantis Nuostatų 3 punktu Komisijos darbas grindžiamas kolegialiu klausimų svarstymu, teisėtumo principu, asmenine komisijos narių atsakomybe už jos kompetencijai priskiriamų klausimų svarstymą ir sprendimų priėmimo nešališkumu, o priimdama sprendimus komisija yra savarankiška.
19. Savarankiškumo principas lemia nepriklausomą Komisijos sprendimų priėmimą vadovaujantis specialia Komisijos narių ir pačios Komisijos kompetencija.
20. Vadovaujantis Nuostatų 23 punktu Želdynų poskyris (šiuo metu šio poskyrio funkcijas vykdo Aplinkos apsaugos ir želdinių tvarkymo poskyris; toliau - **Želdynų poskyris**) turi teisę išduoti pareiškėjui leidimą pjauti, genėti ar kitaip pertvarkyti želdinius tik Komisijai nusprendus pritarti leidimo tekstui.
21. Komisijai per nustatytą terminą nepateikus akto su išvada dėl leidimo išdavimo, Želdynų poskyris tokius sprendimus (dėl leidimų želdinių kirtimo ir/ar genėjimo darbams) galėtų išduoti savarankiškai (Nuostatų 26 p.).
22. Vadovaujantis Nuostatų 24 punktu Komisijai nusprendus nepritarti leidimo tekstui Želdynų poskyris, vadovaudamasis komisijos išvada, leidimo negali išduoti ir privalo parengti pareiškėjui motyvuotą atsakymą.

23. 2020-06-12 protokolu Komisija nutarė pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl Projekto. Pastabų pateikimas atitinka aukščiau minėtą Komisijos administracinę funkciją.
24. Suinteresuota visuomenė, tame tarpe Pareiškėjai, Komisijos pasiūlymams pritaria ir yra suinteresuoti jų įgyvendinimu.
25. Aplinkos apsaugos įstatymo (toliau - **AAĮ**) 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų, suinteresuota visuomenė turi teisę inter alia reikalauti, kad būtų nutrauktas kenksmingas ūkinės veiklos poveikis aplinkai (3 p.); organizuoti ir dalyvauti vykdant visuomeninę aplinkos kontrolę (4 p.); Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka paduoti skundą (prašymą), reikalaujanti imtis atitinkamų veiksmų, kad būtų išvengta ar sumažinta žala aplinkai arba atkurta iki pradinės aplinkos būklė, ir reikalaujanti nubausti asmenis, kaltus dėl kenksmingo poveikio aplinkai, ir pareigūnus, kurių priimti sprendimai ar veiksmai (neveikimas) pažeidė piliečių, suinteresuotos visuomenės, kitų juridinių ir fizinių asmenų teises ar įstatymų saugomus interesus (6 p.); Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, jeigu mano, kad jo (jų) prašymas, pateiktas teisės akty, reglamentuojančių teisę gauti informaciją apie aplinką, nustatyta tvarka, buvo neteisėtai atmestas, į jį buvo iš dalies ar visiškai netinkamai atsakyta arba į prašymą deramai neatsižvelgta pagal teisės aktus, reglamentuojančius teisę gauti informaciją apie aplinką (8).*
26. Pagal AAĮ 1 str. 22 p. *suinteresuota visuomenė – vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų, kuriems daro arba gali daryti poveikį sprendimai, veiksmai ar neveikimas aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje arba kurie yra suinteresuoti šių sprendimų procesu.*
27. Pareiškėjai yra *Suinteresuota visuomenė*, kadangi yra *suinteresuoti šių sprendimų procesu* (AAĮ 1 str. 22 p.) arba *rodo pakankamą suinteresuotumą* (Orhuso konvencijos 9 str. 2 d. 'a' p.).
28. AAĮ 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *Suinteresuota visuomenė turi teisę Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo užginčijant sprendimų, veiksmų ar neveikimo aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje materialinį ar procesinį teisėtumą.*
29. Skundas yra dėl aplinką keičiančio Projekto ir jo viešojo intereso gynimo pobūdžio, yra susijęs su Pareiškėjų interesais, išplaukiančiais iš jų veiklos tikslų, o taip pat iš subjektyvinės Pareiškėjų teisės dalyvauti procedūrose rodant pakankamą suinteresuotumą sprendimų priėmimo procesu.
30. Pagal Statybos įstatymo 37 straipsnio nuostatas visuomenės informavimo ir visuomenės dalyvavimo svarstant parengtus statinių projektinius pasiūlymus tvarka nustatyta statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ (toliau - **Reglamentas**). Pagal Reglamento 67 punktą Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, atliekantis savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, pritaria arba motyvuotai nepritaria projektiniams pasiūlymams ir apie tai paskelbia IS „Infostatyba“, paskelbia (pateikia nuorodą) savivaldybės interneto svetainės pirmajame puslapyje.
31. Taigi projektinių pasiūlymų viešinimo procedūra yra baigiama savivaldybės administraciniu sprendimu (pritarti arba motyvuotai nepritarti projektiniams pasiūlymams). O pagal Reglamento 68 punktą dėl paviestintų projektinių pasiūlymų savivaldybės administracijos priimtas sprendimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36 straipsniu, gali būti skundžiamas administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui įstatymų nustatyta tvarka.
32. Tokiu būdu yra realizuojamos *Konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais* (toliau - **Orhuso konvencija**) bei Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos įstatymo nustatyta

- Suinteresuotos visuomenės teisė dalyvauti priimant sprendimus, susijusius su aplinka, ir apskūsti jų materialinį ar procesinį teisėtumą (AAĮ 7 str. 2 dalis).
33. Iki šiol nėra nustatyta tvarka paskelbta, ar dėl Komisijos gautų pasiūlymų yra priimtas Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo, atliekančio savivaldybės vyriausiojo architekto funkcijas, pritarimas arba motyvuotas nepritarimas projektiniams pasiūlymams.
 34. Taip pat nėra galimybės matyti, ar (ir kaip) Komisijos pasiūlymai atsispindi Projekte, kuris turėjo būti pakoreguotas pagal Komisijos pasiūlymus.
 35. Atsakovas neteisėtai išdavė leidimus želdinių šalinimui. Leidimai yra nekonkretūs, t.y. juose nėra nurodyti konkretūs šalintini medžiai. Tai sudaro pagrindą piktnaudžiauti tokiais administraciniais aktais, kadangi nėra aišku, kokiems konkretiems želdiniams šalinti jie yra išduoti.
 36. Tarp Suinteresuotos visuomenės ir Atsakovo šiuo metu vyksta ginčas dėl želdinių šalinimo pagal Projektą pagrįstumo bei teisėtumo. Todėl nesuteikus tinkamos informacijos bei negavus Komisijos pritarimo želdinių šalinimui, tokie veiksmai negalėjo būti atliekami.
 37. 2021-05-10 VIG Fondas pateikė prašymą suteikti informaciją, susijusią su aplinką įtakančiu Projektu.
 38. Atsakovas 2021-06-04 raštu Nr. A51-48701/21(3.3.16.1E-AD24) pateikė atsakymą, kuriuo prašomų duomenų nepateikė.
 39. Atsižvelgiant į neskaidrų Projekto derinimo procesą bei pradėtą Projekto įgyvendinimą - skundžiamais administraciniais aktais yra neteisėti, kadangi yra išduoti nesilaikant nustatytos tvarkos, t.y. negavus privalomo Komisijos pritarimo tokių želdinių šalinimui ir net nesikreipus į Komisiją (šią aplinkybę papildomai patvirtina Komisijos raštas).
 40. Taip pat 2021-06-04 raštu Nr. A51-48701/21(3.3.16.1E-AD24) Atsakovas nepagrįstai atsisakė pateikti prašomą informaciją ir pažeidė Pareiškėjų (kaip Suinteresuotos visuomenės teisę) gauti informaciją susijusią su aplinka.
 41. Dėl išdėstytų motyvų tokie administraciniai aktai turėtų būti panaikinti, o Atsakovas įpareigotinas pateikti prašomą informaciją apie aplinką įtakančią projektą.

Dėl Pareiškėjų reikalavimo teisės bei advokato teisės atstovauti Pareiškėjams

42. Pareiškėjai atitinka tiek Orhuso konvencijoje, tiek ir Aplinkos apsaugos įstatyme pateiktą *Suinteresuotos visuomenės* apibrėžimą ir šiame ginče pripažintinas *Suinteresuota visuomene*.
43. Pareiškėjai, kaip *Suinteresuota visuomenė*, siekia apginti viešąjį interesą Atsakovui siekiant padaryti poveikį Tauro Kalno gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui; taip pat siekia, kad būtų užtikrinta jo teisė dalyvauti ir būti informuotam apie projektus, kurie sąlygoja Vilniaus miesto aplinkos pokyčius, o planuojama ūkinė veikla ypač visuomenei svarbiame objekte - Tauro Kalne - nebūtų vykdoma neskaidriai ir neteisėtai.
44. Pareiškėjai yra *Suinteresuota visuomenė*, kadangi yra *suinteresuoti šių sprendimų procesu* (AAĮ 1 str. 22 p.) arba *rodo pakankamą suinteresuotumą* (Orhuso konvencijos 9 str. 2 d. 'a' p.).
45. AAĮ 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *Suinteresuota visuomenė turi teisę kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo užginčijant sprendimų, veiksmų ar neveikimo aplinkos srityje materialinį ar procesinį teisėtumą*.
46. Pareiškėjų *pakankamas suinteresuotumas* yra išreikštas jų kreipimusi į Atsakovą prašant duomenų apie aplinką keičiantį projektą bei siekiant dalyvauti procedūrose palaikant Komisijos išvadas.

47. Pareiškėjai ginčija Atsakovo sprendimų (išduotų leidimų želdiniams kirsti), veiksmų (netinkamo projekto administravimo su juo supažindinant visuomenę) bei neveikimo (duomenų apie aplinką neteikimo pagal prašymą) aplinkos srityje materialinį bei procesinį teisėtumą.
48. Skundas paduodamas dėl sprendimų, susijusių su aplinka, todėl yra viešojo intereso pobūdžio ir yra susijęs su Pareiškėjų interesais, išplaukiančiais iš jų veiklos tikslų bei jų teisės dalyvauti procedūrose rodant pakankamą suinteresuotumą sprendimų priėmimo procesu.
49. Aplinkos apsaugos įstatymo 1 straipsnio 22 dalyje *Suinteresuota visuomenė* apibrėžiama kaip vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų, kuriems daro arba gali daryti poveikį sprendimai, veiksmai ar neveikimas aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje arba kurie yra suinteresuoti šių sprendimų procesu.
50. Tame pačiame straipsnyje taip pat nurodyta, kad *pagal šią apibrėžtį asociacijos ir kiti viešieji juridiniai asmenys, kurie įsteigti teisės aktų nustatyta tvarka ir skatina aplinkos apsaugą, visais atvejais laikomi suinteresuotais asmenimis*.
51. Aplinkos apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje yra *expressis verbis* (aiškiais žodžiais) įtvirtinta suinteresuotos visuomenės teisė Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo užginčijant sprendimų, veiksmų ar neveikimo aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje materialinį ar procesinį teisėtumą.
52. Nėra jokių abejonių dėl to, kad abu Pareiškėjai atitinka abu įstatyme nustatytus privalomus kriterijus: 1) yra įsteigti teisės aktų nustatyta tvarka (tai patvirtina papildomai pateikti JAR išrašai) ir 2) skatina aplinkos apsaugą (toks skatinimas kyla iš juridinių asmenų registre įregistruotų Pareiškėjų vykdomų funkcijų bei tikslų).
53. Formali įstatyme nustatyta definicija, nustatanti pagrindą, jog *Suinteresuota visuomenė visais atvejais laikomas* toks viešasis (nevyriausybinis) juridinis asmuo, kuris *skatina aplinkos apsaugą*, ne tik neapriboja galimybės kitus juridinius asmenis (kurie nėra skatinantys aplinkos apsaugą, tačiau įrodo kitokią suinteresuotumą) taip pat pripažinti *Suinteresuota visuomenė*, tačiau nustatyta sąlyga - *skatina aplinkos apsaugą* - nėra konkretizuota. Todėl ši sąlyga negali būti interpretuojama ar aiškinama taip, kad *aplinkos skatinimo* kriterijus taptų toks neaiškus ir toks neapibrėžtas, jog sudarytų prielaidas pažeisti fundamentalią asmenų (šiuo atveju Pareiškėjų, kaip Suinteresuotos visuomenės) teisę kreiptis į teismą.
54. Todėl esminis objektyvus kriterijus, apibūdinantis juridinių asmenų veiklos pobūdį, yra jų atitinkamas veiksnumas, t.y. įstatuose įregistruotos funkcijos bei tikslai.
55. Pareiškėjas - Viešojo intereso gynimo fondas (VIG Fondas) - yra nevyriausybinė organizacija, pagal savo įregistruotas funkcijas vykdanči *viešojo intereso gynimą administracinėse institucijose bei teismuose* (VIGF įstatų 7.4. punktas).
56. VIG Fondo veikla, skatinanti aplinkos apsaugą, yra skelbiama viešai prieinamose [ataskaitose](#), [facebook puslapyje](#) bei [internetinėje svetainėje](#).
57. Pagal VIGF įstatuose įregistruotą veiklą VIGF, kaip nevyriausybinė organizacija, *veikia kaip juridinis asmuo, kuris yra suinteresuotas sprendimų, veiksmų ar neveikimo aplinkos ir jos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo srityje priėmimu arba jų procesu ir skatina aplinkos apsaugą veikdama kaip Suinteresuota visuomenė (Suinteresuota organizacija) pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme ir 1998 m. birželio 25 d. Konvencijoje dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimanant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Žin., 2001, Nr. 73-2572) bei 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos parlamento ir tarybos reglamente (EB) Nr. 1367/2006 (toliau - Orhuso konvencija) nustatytą „Suinteresuotos visuomenės“ definiciją* (VIGF įstatų 6 punktas), o pagal įregistruotas veiklos sritis *inter alia* rūpinasi aplinka (VIGF įstatų 7.1, 7.2., 7.3 punktai) ir, kaip minėta, vykdo

viešojo intereso gynimą administracinėse institucijose bei teismuose (VIGF įstatų 7.4. punktas). JAR įregistruotuose įstatuose apibrėžta veikla ir tikslai nustato atitinkamą juridinio asmens veiksnumą.

58. Pareiškėjas - asociacija „Išsaugokime Vilniaus medžius” - taip pat yra nevyriausybinė organizacija, pagal savo funkcijas siekianti išsaugoti Vilniaus medžius ir, kadangi yra suinteresuota sprendimų procesu (AAĮ 1 str. 22 p.) bei rodo pakankamą suinteresuotumą (Orhuso konvencijos 9 str. 2 d. ‘a’ p.), šiame ginče pripažintina *Suinteresuota visuomene* ir kaip *Suinteresuota visuomenė turi teisę kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo užginčijant sprendimų, veiksmų ar neveikimo aplinkos srityje materialinį ar procesinį teisėtumą* (AAĮ 7 str. 2 d.).
59. Advokatas Pareiškėjui - asociacijai "Išsaugokime Vilniaus medžius" - atstovauja pagal atstovavimo sutartį, o pareiškėjui VIG Fondui - pagal pareigas kaip advokatas, esantis šios įstaigos vadovu.
60. Šiuos duomenis apie Pareiškėjus patvirtina papildomai pateikti išplėstiniai JAR išrašai.

61. Kaip jau minėta, remiantis VAĮ 2 straipsnio 15 dalyje nustatyta definicija, Pareiškėjas VIG Fondas pateikė raštą, kuris laikytinas skundu (toliau - **Skundas**). Skundas paduotas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų, neveikimo bei privalomo administracinio sprendimo nepriėmimo (dėl Komisijos pasiūlymų).
62. Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad *Skundai dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų, neveikimo ar administracinių sprendimų nagrinėjami šio įstatymo trečiajame skirsnyje nustatyta tvarka* (t.y. atliekama administracinė procedūra).
63. Atitinkamai VAĮ III skirsnyje reglamentuojama *administracinė procedūra*.
64. Pagal VAĮ 19 straipsnio 1 dalį *administracinė procedūra - tai pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmis, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą*.
65. Pagal VAĮ 20 str. 1 d. *asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, turi teisę inter alia: gauti administracinės procedūros sprendimą (8 p.); įstatymų nustatyta tvarka apskusti priimtą administracinės procedūros sprendimą, jeigu sprendimas neatitinka įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų, arba apskusti pareigūno, valstybės tarnautojo ar darbuotojo veiksmus, jeigu jie turi piktnaudžiavimo ar biurokratizmo požymių (kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatyme) (9 p.)*.
66. Pagal VAĮ 36 str. *asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinės procedūros sprendimą savo pasirinkimu administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui įstatymų nustatyta tvarka*.
67. Viešojo administravimo įstatymas 14 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad *apie prašymo ar skundo nenagrinėjimą asmeniui pranešama ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo viešojo administravimo subjekte dienos, išskyrus atvejus, kai prašyme ar skunde nenurodyta jokių asmens duomenų ryšiui palaikyti*.
68. Taip pat Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad *Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų perduoti prašymą ar skundą*

nagrinėti pagal kompetenciją, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.

69. Nagrinėjamu atveju Pareiškėjui nebuvo pranešta, kad jo skundas nenagrinėjamas, priešingai - atsakymas pateiktas nesusijęs su paklausimo turiniu.
70. Paduotą skundą Atsakovas, remiantis AAĮ 7 straipsnio 1 dalies 3 ir 6 punktais, turėjo išnagrinėti vadovaujantis VAĮ 14 straipsnio 3 dalimi VAĮ III skirsnyje nustatyta tvarka ir dėl jų priimti *administracinės procedūros sprendimus* (ar nors vieną sprendimą).
71. Todėl laikytina, kad Atsakovas nepagrįstai neišnagrinėjo Pareiškėjo Skundo ir dėl jo nepriėmė tinkamos formos *administracinės procedūros sprendimo*.

Dėl reikalavimo užtikrinimo priemonių (RUP) taikymo

72. **Nagrinėjamoje Byloje būtina skubiai taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę (toliau - RUP).**
73. Byloje reikalavimai yra susiję su Projekto įgyvendinimu ir tokiais parengiamaisiais darbais, kurie pasireiškia išpjaunant medžius.
74. Atsakovas tik 2021-05-19 išdavė skundžiamą leidimą, o jau kitą dieną pradėjo vykdyti darbus.
75. Nagrinėjamu atveju būtina skubiai uždrausti vykdyti darbus pagal skundžiamus administracinius aktus, kadangi nesiėmus reikalavimo užtikrinimo priemonių bus iškirsti saugomi medžiai, dėl kurių vyksta teisinis ginčas, nesilaikant Projekto rengimo (pristatymo visuomenei, atitinkamų sprendimų priėmimo, leidimų derinimo su Komisija) procedūrų, o tai reiškia, kad teismui priėmus Pareiškėjams palankų sprendimą, būtų neįmanoma atstatyti buvusią padėtį - sugražinti iškirštų medžių gyvybingumą.
76. Netaikant RUP teismo sprendimo įvykdymas taptų neįmanomas, o pats teisminis procesas - beprasmiškas.
77. Pareiškėjai skunde tikėtinai pagrindžia savo reikalavimus dėl to, kad Leidimai yra išduoti neteisėtai, kadangi nėra nustatyta tvarka gauta Komisijos išvada dėl šalintinų medžių. Be to, kaip minėta, administraciniai aktai, kuriais duodamas leidimas medžių šalinimui, yra išduoti nenurodant tikslių duomenų, o tai reiškia, kad yra nemotyvuoti ir sudarantys prielaidas piktnaudžiavimui.
78. Nekontroliuojamai pašalinus medžius Tauro kalno teritorijoje iš esmės pakinta šios vietos gyvenamosios aplinkos estetika, kraštovaizdis, ekologija ir šios vietos įvaizdis, o Suinteresuotos visuomenės dalyvavimas Projekto svarstyme bei sprendimų priėmime remiantis Komisijos išvadomis tampa fiktyvus ir neatitinka Orhuso konvencijos dvasios.
79. Byloje yra sprendžiama dėl administracinių aktų, kuriais kėsinamasi iš esmės pakeisti Tauro kalno aplinką ignoruojant Suinteresuotos visuomenės teises bei interesus, o medžių iškirtimas pagal išduotus leidimus tiesiogiai įtakoja šią aplinką.
80. Įrodinėjimo dalyką Byloje sudaro aplinkybės: ar prieš pradėdant vykdyti Projektą yra tinkamai atliktos privalomos procedūros ir ar tinkamai nustatyta ir įvertinta Suinteresuotos visuomenės remiama Komisijos, kuriai administraciniu aktu pripažinta teisė priimti sprendimus dėl želdinių šalinimo, nuomonė dėl aplinką keičiančio Projekto; taip pat, ar pagrįstai bei teisėtai Leidimai želdinių šalinimui yra išduoti ignoruojant tiek Komisijos išvadas, tiek Komisijos administracines funkcijas.
81. Teismui nepritaikius prašomos taikyti RUP, o Atsakovui pagal išduotus leidimus iškirtus nekontroliuojamą medžių kiekį vėliau, įsiteisėjus teismo Sprendimui, faktiškai neįmanoma

būtų sugražinti aplinką į būseną iki medžių išskirtimo. Tai savo ruožtu reikštų, kad buvusi padėtis negali būti atkurta ir negali būti pasiekti teismo sprendimo tikslai.

82. Kaip jau minėta, Pareiškėjai tikėtinai pagrindžia savo reikalavimų pagrįstumą skunde išdėstytais motyvais ir įrodymais, o RUP taikymo pagrindas yra *inter alia* būtinybė laikinai sureguliuoti padėtį, susijusią su ginčytiniais teisiniais santykiais.
83. ABTĮ 70 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad reikalavimo užtikrinimo priemonės *inter alia* gali būti *draudimas atlikti tam tikrus veiksmus* (1 p.), o taip pat *kitos teismo ar teisėjo taikomos priemonės* (4 p.). Todėl prašomos RUP taikymo priemonės yra pagrįstos ir leistų laikinai sureguliuoti teisinį ginčą.

84. Byloje išreikalautini skundžiamo administraciniai aktai ir su jais susiję dokumentai, kadangi Pareiškėjų advokatui šie dokumentai nėra pateikti.

Byla bus vedama per advokatą Saulių Dambrauską (Vytauto pr. 95/K.Donelaičio g. 1, Kaunas), tel. 868618325 el. pašto adresas: sauliusdamb@gmail.com.

Dėl išdėstytų motyvų **p r a š a u**:

1. **panaikinti** Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2021-04-07 administracinį aktą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) ir 2021-05-19 administracinį aktą Nr. A320-859/21(2.3.1.20-MTA), kuriais leidžiama šalinti ir genėti želdinius Tauro kalno parko teritorijoje;
2. **įpareigoti** Vilniaus miesto savivaldybės administraciją kreiptis į Visuomeninę želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisiją (sudarytą Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. 30-2503/18(2.1.1E-TD2) „Dėl visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos sudarymo ir jos nuostatų tvirtinimo“) dėl pritarimo išvados šalinti želdinius pagal Tauro kalno parko teritorijos sutvarkymo projektą;
3. **įpareigoti** Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių priimti administracinės procedūros sprendimą pagal Viešojo intereso gynimo fondo skundą — 2021-05-10 „Prašymą dėl duomenų pateikimo apie vykdomą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektavimą“;
4. **įpareigoti** Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių pristatyti visuomenei pilnai parengtą Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, kuriame atsispindėtų Komisijos pasiūlymų priėmimo rezultatai.
5. **įpareigoti** Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių, įgyvendinant Tauro Kalno Parko teritorijos tvarkymo Vilniuje projektą, leidimus medžių kirtimui išduoti tik gavus Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos pritarimus tokiems leidimams išduoti.
6. **taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones** – skundžiamo administracinio akto galiojimo sustabdymą ir uždrausti Atsakovui šalinti Tauro kalno parko teritorijos želdinius iki bus išnagrinėta byla;
7. **išreikalauti** iš Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2021-04-07 administracinį aktą Nr. A320-597/21(2.3.1.20-MTA) ir 2021-05-19 administracinį aktą Nr. A320-859/21(2.3.1.20-MTA) ir su jais susijusius šiuos (bet neapsiribojant) dokumentus: želdinių apžiūros protokolus, miesto plėtros, transporto ir ūkio klausimais pasitarimo protokolo Nr. 28-91/21(1.2.13E-T1) nutartis, schemas.

Pirminio skundo riedai:

1. S-1 Tauro Kalno projektas;
2. S-2 Tauro Kalno projektas - Želdinių dalis;
3. S-3 Visuomeninės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos sudėtis ir nuostatai;
4. S-4 Komisijos protokolai dėl Tauro Kalno želdinių;
5. S-5 VIG Fondo 2021-05-10 prašymas Atsakovui ir siuntimas;
6. S-6 Pareiškėjo VIG Fondo įstatai;
7. S-7 Želdinių šalinimas 2021-05-20 (2 foto);
8. S-8 Atstovavimo sutartis;
9. S-9 Žyminis mokestis.

Patikslinto skundo priedai:

10. S-10 2021-05-26 paklausimas Visuomeninei želdynų ir želdinių apsaugos komisijai;
11. S-11 2021-05-27 Komisijos atsakymas;
12. S-12 Komisijos pirmininko teisinės pagalbos sutartis su VIG Fondu;
13. S-13 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2021-06-04 raštas;
14. S-14 Asociacijos „Išsaugokime Vilniaus medžius“ išplėstinis JAR išrašas;
15. S-15 VIG Fondo išplėstinis JAR išrašas;
16. S-16 Advokato 2021-05-27 prašymas Vilniaus miesto savivaldybei dėl dokumentų pateikimo;
17. S-17 2021-06-03 prašymas Aplinkos ministerijai;
18. S-18 Lietuvos dendrologų draugijos pažyma;
19. S-19 Lietuvos arboristikos centro pažyma;
20. S-20 Asociacijos „SOS Šilutės medžiai“ pažyma.

ADVOKATAS SAULIUS DAMBRAUSKAS